

Naročnina doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ograečkom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej. Štev. položnice 11806.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

N G. Milač Simon prof.
Majstrova ul. 3.

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

MO 1

Maribor

vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p, Popüst po dogovori.

Namen Novin je: 1) z zagovorom Pravice tolažiti Srce Jezušovo, i 2) z čistimi dohodki podpirati siromake Sv. Ivan Bosko, pomagaj nam oba doseči!

Govor preč. g. Cigüth Petra, salezijanca, na širitelskom sestanki okt. 28. na god Kristuša Krala v Soboti.

Čenjenim širitelom i naročnikom
Novin!

Bratsko mi pozdravljeni v imeni Jezušovom, ki je vretina vsega dobrega, Vi vsi, ki se več let trüдите z razširjenjom dobrega tiska, posebno pa nam prilübljenih „Novin“, štere že 21 let vršijo pravo apoštolsko delo med našim lüstvom.

Bog edini Vam poplača Vaš trüd. Človek Vam toga ne bo mogeo plačati. Što širi dober tisk, dela za razsvetljenje naroda, dela za narodovo dühovno i telovno dobrobit. Po štenji dobrega tiska narod spregledne, pripozna i zapazi ka je dobro, ka je hasnovito i ka je slabo, se poprime dobrega i zapüsti ta slabo.

Gda šteri časopis to dosegne, dosegne svoj namen. Naše „Novine“ že desetletja vršijo to nalogo. Bičajo slabo, lüdi navajajo k dobromi, poštenomi, jakostnomi življenji i je zednim včijo o domačem i svetovnom stanji i pogledanji narodov. To je nad vse veliko, vzvišeno i idealno delo, posebno pa zato, ar so po svojoj vsebini Novine dostopne vsakomi, tüdi najbolje priprostomi čitateli. „Novine“ vzgajajo naš rod v lübezni do domače grüde, do domovine i do sv. Matere Cerkve i ga tak čuvajo, branijo pred propadom i odpadom od svete vere, štera je njegov najdraži zaklad. Mi znamo, ka ma govorjena reč velki pomen, velki vpliv i veliko privlačno silo na lüdsko vnožino, znamo pa tüdi, ka jo lüdje hitro pozabijo. Dober tisk, zdravo štivo je vsikdar pri rokah, je vedno naš dober prijateo, ki nas tüdi te vči i preraja, gda nas teži samo nam osebno znana düševna i telovna bolečina.

Po izreki sv. Pisma, je ves svet potopljen, pogrožen v hüdobijo. Tak šče hüdobni svet meti prijatele, privržence. Pri iskanji i pridobivanji pristašov ne zbira sredstva. Njemi pride vse prav: skazljivost, jalnost, laž, vkanlivost, vse, ka njemi pomaga, da se na nekši način dokopa do cila. Cio hüdobnoga sveta, hüdobnih lüdi je popuna svoboda, nezavirana prostost, takša, da lahko misli, žele, guči i dela vse, ka šče, ne da bi zato komi morao odgovarjati. Hüdobni svet nešče Boga nad sebov, on ne poslüša glasa vesti, gde se njemi javla Bog. Z ednov rečjov, hüdobni svet šče vživati vse naslade svoje pokvarjene narave, kak neme stvari. Da doseže svoj cio, nešče nad sebov nikše oblasti, posebno pa ne dühovne, ki bi ga smetala pri njegovih namenaj. Što pa šče cio, mora hoteti tüdi sredstva. Najlezejše i najučinkovitejše razširjevalno sredstvo za kakšešte namene je reč, a ne samo gučana, nego pisana. Pisano reč čtemo po novinaj. Časopisi so pa takši, kakši so lüdje, ki je pišejo. Vsakši lagev po takšem vini dehne, kakšega je vinogradnik v njega vlejšao. Tak, če bi čtevec dostakrat znao, što je tisti, ki njemi s svojoj pisarijov samo moti mirno srce, ki ga zavaja na slabe poti s svojimi lažmi, bi se z gnüsom obrno od takšega časopisa. Vam se toga ne trbe bojati. Vi znate, što je vrednik „Novin“. Vi znate, da je to mož, ki je vse svoje sile, vso svojo moč posveto Bogi, narodi i domovini. Što je na to pozabo, naj samo za trenutek zbere svoje misli i bo včasih vido, da je to mož, ki je več napravo za dobrobit našega naroda, kak štošče, ki je dozdaž živo na zemli nam mile i vsikdar drage Slovenske krajine. Dragi Bog naj žive ešče na vnoga i plodonosna leta toga najvejšega i nesebičnoga dobrotnika našega na-

roda. Podpirajmo ga, bodrimo ga v vsem, ka je dobrega, ka je hasnovitoga i lepoga za procvit naše krajine. To svoje priznanje — to svojo zasloombo njemi moramo dati posebno zdaj, gda z žalostjov ugotavljamo, da neki časopis, šteri je ovak dober i šteromi tüdi Slovenska krajina diši, sküša zmenšati zgodovinski ugled našemi prvoboriteli na düševnom, gospodarskom i političnom poli. Vsa čast, vse priznanje najvejšemi slovenskomi katoliškomi časopisi („Slovenec“ Vr.), ki je pa ne dostopen vsakšemi, za njim pa naj prvo mesto majo pri vsakšoj našoj družini „Novine“, ki edine najbolje točno poznajo naše domače razmere, nase domače življenje. Najlepši dar, najvejše veselje i najvdanejše priznanje našemi slavnomi jubilanti za trüd pri razširjanji dobrega tiska ob 60 letnici njegovoga rojsiva bo to, če si vsakša hiža Slovenske krajine za l. 1935. naroči „Novine“.

Naj živi, naj se širi ino izpopolnjava naš tjednik i naj ma prednost pred vsakšim drugim na svojoj rojstnoj zemli. Vse, ka je dobrega hasnovitoga i lepoga, nam je lübo, a naša mamica najdragša i najlübsša.

Gospodje, vam pišemo.

Vam, šteri ste pozabili, ka so bili časi, kda je skoro samo slovenski dühovnik lübo naš jezik i je v cerkvi i v šoli v slovenskom jeziku vodo naše lüdi do večne i vekše zemelske sreče.

Vam pišemo, šteri ste pozabili, ka je to delo slovenskoga dühovnika rešilo i ojačilo slovensko narodno zavest v našoj krajini.

Vam pišemo, šteri ste pozabili, ka ma Slov. krajina ščista svojo preminočnost, štera je vzrok, ka mamodnes posebne, samo v našoj krajini poznane težave i radosti.

Vam pišemo, šteri ne vidite, ka naše posebne težave morajo meti zagovornika — i te zagovornik, šteri naj ma na vse strani zadosta močen glas — je naš domači tisk.

Vam pišemo, šteri ne vidite, ka nas vse prebivalce Slov. krajine veže v edno celoto naša sküpnna preteklost, štera je samo naša; šteri ne vidite, ka je naša z valovitim svetom obroblena ravnica poseben svet po legi, po kakovosti zemle, po podnebjji, po naselitvi i po samo v našoj krajini poznanom načini življenja; šteri ne vidite, ka nas ne loči vera, ar smo vsi Kristušovoga düha i nas ne loči jezik, ar smo vsi državlani velke i lepe Jugoslavije.

Vam pišemo, šteri ne vidite, ka našo celoto, Slovensko krajino, za večno veže s kraji onkraj Müre naše trdo osvedočenje, ka smo jüžni Slovani, ka smo sinovje velke jugoslovske družine i da kak je napravov ekši del dnes resan nepotrebnih razlik č a s, ravno tak zaceli vse te rane poleg pametnoga ravnanja i poštenoga dela za državo i narod — tüdi čas.

Vam pišemo, šteri se našoj zemli, našoj preminočnosti, našemi deli, našoj lübezni do svojih mate zahvaliti, ka ste lejko deležni vseh sadov slovenske i jugoslovske kulture, ka ste močni na teli i düši, ka ste sposobni, da bi pomagali celoj Slovenskoj krajini v življenjskoj borbi za vsakdenešnji krüh i za večno zveličanje.

Vam pišemo, Vas prosimo, stopite v tabor prijatelov Slov. krajine i v tom tabori delajte za dobro toga lepe bodočnosti vrednoga kotička.

Prosimo, ne bodite vozkošćeni. Ne ločite naše lüdi na Goričance, na Ravence, na Dolence, ne na katoliča-

ne, evangeličane, — ne pravite, ka je te naš, ar je pri našoj stranki, drugi je neprijateo, ar ga boj za obstanek žene med lüdi drugoga političnoga mišljenja. Na vse to ne gledajte. Tüdi to Vas naj ne moti: *kak dugo* je te ali ov sin denešnje Slov. krajine pri nas doma. Spoznajte pa, ka mamovsi sküpnne potrebe samo zato, ar smo v Slov. krajini, — mamovsküpnno vezilo, ar smo v Slov. krajini, pa tüdi zato, ar smo Kristušovoga düha. Veže nas pa zvün toga edna velka miseo: naša lepša bodočnost je v močnoj i velkoj Jugoslaviji, šteroj misli ščemo i moramo slüžiti v prvoj vrsti s tem, da z vsemi düševnimi i telovnimi močmi delamo za dobro naše krajine i vseh prebivalcov toga lepoga kotička jugoslovske zemle.

Prosimo Vas, mislite, sodite i priznajte, ka je začetek dela z združenimi močmi — *močen domači tisk*. Močen domači tisk je lejko edini nosilec tiste svetlosti, štera naj ma svetle trake za hižo bogatina i za kučo siromaka.

Prosimo Vas, ne püstitite, ka bi tisk strank, svetovnoga nazora, tisk verskih sküpin raztrgao našo celoto, ar je laž, ka smo mi stranka, ka smo mi samo pristaši svetovnoga nazora, ali samo verniki, — istina pa je, ka smo sinovje Slovenske krajine, svoj svet po preminočnosti, po našoj zemli, šteri svet bi rad zacelo s pametnim delom vseh svojih sinov i hčer vse rane preteklosti i stopo v krog tvorcov lepše jugoslovske prišestnosti.

List i tisk stranke, list i tisk nestrplive veroizpovedi, list i tisk svetovnoga nazora nehoté sejajo med nami razdor, slabijo našo moč, ne celijo, nego samo trgajo naše od preteklosti zadane rane. Zdravilo nam prinaša samo složno delo v družtvi prijatelov Slov. krajine i prvi viden znak sküpnoga dela: močen, pošten, veren domači tisk.

To Vam moremo sporočiti gospodje mi, ki pri deli za blaženost i srečo Slovenske krajine neščemo i ne moremo poznati več domačine i prečane, nego samo prijatele i neprijatele Slovenske krajine. *Borec.*

Nedelska šola.

Kaj je tisk?

1.

V ednoj od zadnjih številka „Novin“ smo čteli poziv vlč. g. urednika, v šterom prosi vse prijatele domačega tiska, naj se prijavijo za sotrudnike, za širitele i naročnike. Te poziv mi je dao povod, ka bi si zadevo domačega tiska pogovorili tüdi v našoj „Nedelskoj šoli“.

Začnimo s tem pitanjom: kaj je štamp ali tisk?

Primer nam pokaže pravo pot do primernoga odgovora.

Den za dnevom čüjemo pritožbe zavolo težav, štere majo naši lüdje pri plačüvanji dače. Pritožbe prihajajo iz različnih krajev, majo tüdi različne vzroke; pomagati si pa ne znajo vsi, posebno ne tisti preprosti kmetič, šteri nema ne časa i ne prilike, ka bi do dobra spoznao poslovanje oblasti okoli dače. Kmetič samo to čüti, ka mora prenašati krivico; to ga boli, to njemi jemle veselje do dela i zavüpanje do oblasti, štera največkrat nema nikaj sküpnoga z napravlenov krivicov.

No, namesto teh malih lüdi *mora misliti eden*, šteri ma srce za siromaka, pa ma tüdi telko vučenosti, ka se spozna pri poslovanji okoli dače. Misli toga lüdskoga prijatele morajo na ednoj strani med narod, na drugoj strani pa morajo dosegnoti vüha oblasti. Kak bi prišle te misli na obe slrani? Samo tak, če se štampajo; če

se dajo v tisk i ali v novinaj, ali v knigi, ali v obliki plakata dosegnejo vse tiste, šteri prenašajo krivico i vse tiste, šteri krivico odpravijo, ar je to njuva düžnost. Če so v tisk dane dobre misli, potem se po njih ravnata mali človek i oblast, oba napravita vse to, kaj se je svetovalo, krivica se odpravi i eden kamen je odstranjen s poti mirnoga življenja v našoj krajini.

Tak je teda, ka tisk *potrebne misli* prinaša lüdem. Narod za te misli zve, od povedanih razmišlja, misli vzeme za svoje, ali je zavrača, konec delovanja tiska se pa vidi v tom, ka se vekše krivice odpravijo i nastopi mirno, zadovoljno življenje.

Takše bi bilo delovanje tiska na ednoj strani.

Tisk pa ma tüdi druge naloge.

Tisk lejko dela veselje, lejko pripravlja na žalost, lejko tüdi napravi veliko škodo s tem, ar slabe misli spravi v takšo obliko, štera ne zadosta podučenoga človeka spravi na slabo pot. Pa naj ma tisk te ali ov namen, naj dosegne dobro, ali slabo, edno je zagvüšno: misli prinaša med lüdi i to v štampanoj obliki. Te neštampane misli dobi čitateo ali v novinaj, ali v knigi, ali pa na plakataj. Tisk je teda vsaka naprava, štera z gotovim namenom napisane misli prinaša v štampanoj obliki med tiste sküpnino lüdi, šterim so namenjene tiskane misli.

Pisma naših z tujine

Cantal, Francija.

Prečastiti gospod vrednik!

Vu imeni Jezüša i Marije vas najprle vsi vküper lepo pozdravimo vse dühovne pastire Črensovske i Lendavske fare, pa tüdi svoje stariše, brate i sestre pa vse Hotižance. Lepo se vam zahvalimo na rednom pošilanjji vaših listov, ki so nam na tak veliko veselje v toj žalostnoj tujini, gde ne čüjemo svojega materinskoga jezika. Posebno nas veseli Marijikin Ograeček, šteri nas mladino opomina na dobro, da se ne bi spozabili z naše nebeske matere Marije, da bi nas ona vodila po pravoj poti i rešila vse nevarnosti. Veseli nas, da vsako nedelo lejko pridemo vküp po svetovj meši, k šteroj hodimo i te si pogučavljemo od rojstnoga kraja, od vesele črensovske fare i male Hotize. Pozdrave pošilamo celoj Slov. krajini. Z Bogom, dokeč se ne povrnemo. Kus-tec Kata i brat Štefan z Hotize, Ritlop Olga z Žižkov, Zdravec Magda z Odranec, Filo Ana i Bedič Ana z Budinec.

A Lousseau, Francija.

Častiti g. vrednik, naš dühovni oča!

Hvaljen bodi Jezüš i Marija! Bobovec Marga i Lang Trezika sta mi pisale od naših listov. Prva mi piše, ka se njej jako dopadne vse, ka se edno od drugoga lepše čte. Langova Trezika mi pa piše, ka či bi bile ešče ednok tak velika Novine bile, pa bi šče li bile premale za čteti, tak so lepe. Ne de njej žao za te peneze, štere da za Novine. Vrečičova Palunka pa mi naznanja, da jo takše veselje obide pri naših listaj, ka od veselja joče, gda je v roke dobi. Nama s sestrov se zahvalijo, ka smo njima te lepe liste naročile, vam preč. gospod pa želejo, da bi vas Bog ohrano v najlepšem zdravji. Isto vam želeve mive s sestrov. Francovoj Anici z Črensovec pa se vroče zahvalivi, ka nama je naročila prva Novine. Pozdravljave celo Slov. krajino, Balažicov i Pivarov rod v Beltinskoj fari pa najne stariše v Genterovcih.

Balažic Marta i Anica,

NEDELA.

Blažena si Marija, ar si Gospodi vörvala: zgodilo se bo, ka ti je povedao Gospod.

V. Rosite, nebesa, od zgora, i oblaki dežujte Pravičnoga.

O. Odpri se zemla i rodi Zveličara.

Molimo. Nagni, prosimo, Gospod, svoje vüho k našim prošnjam: i tmico naše pameti razsvetli z milostjov svojega obiska. Ki živiš i kraluješ . . .

O. Amen.

Tretja nedela v Adventi.

Evang. sv. Mataja vu XI. táli.

Vu onom vremeni: Poslali so židovje z Jeruzálema dühovne i Levite k Ivani, da bi ga pitali: Ti što si? I vadlúvao je i ne je tajio: i vadlúvao je: sam ne jas Kristuš. I pitali so ga: ka si tak? Eliáš si ti? I odgovoro je: ne sam. Prorok si ti? I odgovoro je: ne. Pravili so zato njemi: tak što si? Naj odgovor dámo onim, ki so poslali nás; ka práviš od sébe? Veli: jas sam glás kričéčega vu pústiní: Ravnajte pot Gospodno-vo, liki je velo Izaiáš prorok. I ki so poslani, bili so z Farizeušov. I pitali so ga i pravili so njemi: zakaj tak krstiš, či si ti ne Kristuš, niti Eliáš, niti Prorok? Odgovoro je njim Ivan govoreči: jas krstim vu vodi, na sredi je pa med vami stao, šteroga vi neznate. On je, ki za menom pride, šteri je pred menom včinjani! Komi sam jas ne vreden odvázati reménje obüteli njegove. Eta so vu Bethánii včinjena prek Jordána, gde je Ivan krsto.

„Što si ti?“ Tak izpitava poslanstvo Židovov iz Jeruzálema, sv. Ivana Krstitela!

Obrnimo to pitanje na samoga sebe i se pitajmo, človek, što pa si ti? Premisli . . .

Človek sem, po naturi iz duše i tela i po božoj milosti odločeni za večno zveličanje. Kak mali sem sam po sebi, slab, sirmak, ar sem samo človek i nikaj več, kak velki sem v Bogi, i kak odlični v njegovom zamisli, kda mi je stvoro dušo z razumom i prostov volov i podigno za večno življenje.

Krščenik sem po veri v Jezusa Kristuša i po svetom krsti, razsvetljen z svetlostjov sv. evangelija, vezan na boži zakon 10 zapovedi.

To si premislimo i se pitajmo, ali se tej velikj istin tudi zavedamo v punoj meri! Ali mam pred seo vsikdar svoje človeče dostojanstvo i svoj večni namen? ali živimo tudi, kak se za človeka, razumo i svobodno stvar božo spodobi; ali živimo v svetlosti večnosti? ali živimo, — ešče več, — kak kristjani po svojoj veri, kak nas ona vči i nam veleva?

„Što si ti“ — po svojem življenju? Premisli si odgovori i pokaži!

V smisli sklepa katoliških škofov v Jugoslaviji vas najtoplej vabimo na

II. evharistični kongres,

šteri se bo vršo za vso kraljevino v Ljubljani v dnevaj 28. 29. 30. junija 1935.

Pridite, da skupno svedočimo svojo vero v Boga i Gospoda našega v presvetom Olt. Svestvi!

Pa zdajšnji čas, gda je na sveti tak malo srčne zadovolnosti i tihe sreče, a teliko negotovosti, temnih slutenj in mračnih skrbi, ali ne kaj malo pripraven za tak veliko zvüšnje slavnost? A ravno sredi težav i nevol teh težkih dni stoji naš Odrešenik Jezus Kristuš kak nekda med trpečim lüstvom pa nas vse, ki so nam oči kalne od skrbi i vüha naglúšna od staranja, lübezno zove: „Pridite k meni vsi, ki se trüдите in ste obteženi, i jaz vas bom poživo.“ (Mt, 28.)

Poslušajmo te sladki glas, ki nam oblúbla olejšanje in moč, zberimo se kak ovce okoli svojega Dobroga Pastira i s sv. Petrom vdano pravimo: „Gospod, h komi naj idemo? Reči večnoga življenja maš i mi verjemo i znamo, da si ti Kristuš, Sin boži“ (Jn. 6, 68. 69.) Prle ali sledi je istina, da je tudi v časnom pogledi rešenje narodov samo v Kristuši, Odrešeniki sveta. Ar „srečno lüdstvo, šteromi je njegov Bog Gospod.“ (Ps. 32, 12.)

To srečo iščemo sebi in svojimi narodi v krizi naših dni. Najšli jo bodemo samo pri Kristuši. Kajti ne teliko krize krüha, ve ga je v obilnosti. Nega teliko krize v deli, ve nas delo povsed zove. Kriza düš je, zato nered i pri krivičnoj obilnosti stradanje milijonov. Kriza düš je, zato needinost, nemir i sovraštvo. Iz krize düš vodi samo eden izhod. Tisti, ki je od sebe pravo: „Jaz sam pot, pravica i življenje.“ (Jan. 14, 6.)

Kristuš v presvetom Olt. Svestvi je naše življenje. Iz njega zajemamo pogum v težavah, veselje v preskušnjah, vüpanje v brezvüpi, veliko, vse premagüjüčo lübezen do Boga in do bližnjega. Iz takše lübezni vzklije mir v narodi i med narodi. Iz takše lübezni se bo najšla prava pomoč v tak velkoj nevoli in prava rešitev zamotanah pitanj.

Moramo i ščemo pomagati, vsaki po svojih močeh, da se svetovna stiska olejša bar v našem narodi i to po Jezusi, našem edinom Rešiteli. Zato pridite vsi, ki verjete v Jezusa Kristuša, v presvetom Olt. Svestvi med nami živočega. Vabimo vse stanove, pred vsem vse delavne stanove, štere je teža naših dni najbolje zadela, da v Jezusi najdejo pot iz stiske. Vabimo katoličansko inteligenco, da v Jezusi najde *istino* sredi zdajšnjih zmot. Vabi-

mo posebno mladino, da v Jezusi najde življenje pravo, lepo i osrečüjüče. Prldite, priredimo Jezusi, našemi Odrešeniki, zmagovito slavnost! Pridite, poklonimo se v molitvi i lübezni našemi Bogi, ki ma svoje prebivališče med nami!

Pridite, združimo se z Jezusom, ki je krüh življenja, zedinimo se po Njem v medsebojno lübezni i v stalnom miri!

Že zdaj pa pripravljamo svoja srca z molitvijov, sv. daritvijov i žrtvami na velike dni kongresa, da bodo zaistino dnevi, ki po presv. Evharistiji odprejo našemi narodi vretine nadnaravnoga življenja v blagoslov našoj domovini.

V Ljubljani, na svetek Kristuša-Krala 1934.

+ Dr. Gregorij Rožman,
ljubljski püšpek.

+ Josi dr. Srebrnič,
püšpek krški, predsednik stalnoga odbora za eucharistične kongrese.

Razgled po katoličanskem sveti.

Organizacija i napredek Kat. akcije na Kitajskom. Profesor Yuppín, generalni ravniteo Kat. akcije, je bio lani duže časa v Rimi. Gda se je vrno v Kitajsko, se je z vsov gorečnostjov prijavio organiziranja kitajskih katoličanov po navodilih sv. Oče. Gda je prišeo v Kitajsko novi apoštolski odposlanec, je že vido prve organizacije Katoličanske akcije, štere njemi je predstavio poznani kat. organizator Lopahong s profesorom Yuppinom. Kat. akcija jako lepo napreduje. Končno je bila na slovesen način razglášena srednja uprava Kat. akcije za vse katoličance Kitajske. Pri toj priliki je apoštolski odposlanec držao tečaj za voditele Kat. akcije, šteri je trpo celi mesec. Tü so bila najrazličnejša predavanja, tak da je vsakš teh, ki so se vdeležili tečaja, dobro podkovani v vseh verskih pitanjaj.

Varšava: Katoliška akcija v püšpekijaj Polke. Pred nedavnim je nadpüšpek v Krakovi sprijao v zaslišanje predsedništvo Kat. akcije za varšavsko nadpüšpekijo. Navzočih je bilo okoli 100 lüdi. Iz Šleske je bilo veliko romanje možov v Krakovo. Ravnotak je bio sestanek Kat. akcije za püšpekijo Plock.

Evharistična slavnost v Buenos Airesi. Veličasten evharističen kongres v glavnom mestu Argentine in Buenos Airesi, je dokončani. Uspeh je jako zadovoljivi. Očividci pravijo, da se nekaj spodobnoga ne more nindri na sveti viditi. Središče teh svečanosti je ne bio človek, šteri ostane človek, če tudi predstavnik kakše koristne i vobče priznane ideje, središče te slavnosti je bio sam Kristuš, Bog, Stvoriteo, Odküpiteo človečanstva.

asketična pripovest. Kaže nam popuno stopnjo, kak si je zamišlao njeni pripovedovalec, tudi španski siromak, to težko krepost: vdanost v božo volo. Zgled strica Pelleja i Chane, ki je istinski, nam pa kaže, s kakšov doslednostjov sta delala to, ka sta tak popuno čütüla.

Dnes pa vse toga več nega. Celo sam stric Pellejo je bio te, kda smo ga poznali, bleđa senca indašnjega španskoga naroda, šteroga več nega. Tisti narod je dao mesto narodi, pri šterom ma glavno reč socializem i čarna roka.

Moj Bog, ka se je v Španiji zgüdilo?

Kakši vničüjüči veter je spomikao tomi siromaškomi narodi njegovo močno vero i preproste verske šege, kak spomiče divji viher močen vinski trs, ki da življenje i lepi svedrec, ki ga olepšavle? To je istina, ka je bila socialistična revolucija brezbožna. Spomikala je s siromakovoga srca veselo vdanost, ki pravi: Bojdi vola tvoja . . . i posejala seme strašne upornosti, spomikala tisto skromnost, ki moli za „naš vsakdenešnji krüh“; spomikala hvalevredno lübezen do dela, ki je stalna straža dobromi življenju, spomikala sveto vero, ki ma vse v sebi, ki vse obvlada, vse posveti . . . vse zagotovi!

Teško bi bilo opisati posamezne dele te slovesnosti, v šterih je sodelüvalo 36 narodnosti. Razumlivo, največ vdeležencov je bilo iz Jüžne Amerike, bilo je pa tudi vngoro romarov iz ostalih delov sveta. Posebno so se spominali Španije i Mehike, v šterima morajo katoličanci vngoro trpeti zavolo divjega preganjanja.

Svečanost so začnoli z sprejemom odposlanca sv. Oče, s kardinalom Pačelijom. Včasi pri sprejemi se je vidilo, da bode šlo vse v najlepšem redi. Na zvünaj je vngoro povzdignolo kongres to, da se je vdeležila kongresa vlada s predsednikom Justom, šteri je bio tudi pri sprejemi odposlanca sv. Oče. Otvoritev kongresa je bila v parki Palermo, gde se je slüžila sv. meša, štere se je vdeležilo prek 10 jezero vojakov. Spevao je vojaški cerkveni zbor. Po sv. meši je podelo papov odposlanec vsem sv. blagoslov. Pri toj priliki je meo govor eden argentinski general, v šterom povelüjüje presv. Olt. Svestvo i Cerkev, pomen presv. Olt. Svestva i sv. Cerkve za narod, državo i za lüdstvo sploh. To sodelüvanje vojske i državne oblasti je dalo poseben pomen tomi kongresi.

Zadnji den kongresa je bila nedela. To je višek slavnosti. V parki Palermo je bilo nad 1 milijon 200 jezero lüdi, šteri so nazlük velkoj vročini sledili svečanosti. Odliküvali so se razni zbori, šteri so sprevajali sv. mešo, štero je slüžio kardinal Pačeli ob velkoj asistenci dühovščine. Navzoča je bila vlada s predsednikom i diplomatski zbor. Narod je posebno genola predga kardinala, štera je bila v španskome jeziki.

Višek svečanosti je bio, gda je sv. Oča po radioi stojezerim zbranim v Buenos Airesi i milijonom i milijonom lüdstva po vsem sveti govorio: „Kristuš, evharistični krao zmagüje! Kristuš, evharistični krao kralüje! Kristuš, evharistični krao vlada!“ Te reči smo sprejeli z veseljom i radostjov, o predragi sinovje v Kristuši, v časi, gda smo prek radia sledili vašemi deli skoro kak osebno navzoči vsakš den i skoro vsakšo vöro. I zdaj v tom časi, gda se svečano i srečno skončava vaš slavni kongres v Buenos Airesi, navdüšeno trdimo, da Kristuš v Olt. Svestvi je zmagao! Naj bi Gospod dao, ka bi se Zmagi, Kralestvi i Vladavini, štere pripadajo našemi blagomi i lübenomi Krali i mirnoj njegovoj zmagi v plemenitih zemljaj Argentine, končno pridružili vsi kraji zemle; kak i vsi razumi i vse vole! Da bi na te način te naš nevolni svet, šteroga vidimo razsrjenoga sprelevanjom bratske pa tudi kralavske krvi, končno v istini mogeo najti stalen mir, z šterim bi edino raseo i se širio mir Kristušov v kralestvi Kristušovom.

S temi želami i molitvami, štere vzdigavamo k Bogi, mi kak namestnik Kristušov, podamo vam vsem i

Liki tudi to je istina, ka včasi z različnih zrokov pride edna i ista reč. I proti tem vzrokom more zato biti ne samo tisti, ki je od njih prizadeti, nego tudi tisti, ki leško popravi. Zato je potrebno poiskati, ali so tej brezbožni navuki i ta revolucija zadeli na vdanoga siromaka, liki siromaka, ki so ga roke njegovoga brata, smilnoga bogatca čüvale i za njega skrbele? Ar vdanost ednoga se mora naslanjati na smileno lübezen drugoga. Obe kreposti sta svetivi dužnosti, od Boga zapovedanivi s tem namenom, ka se občüva i omili čüdivitni red bože Previdnosti.

I vredne so, ka se dobro zapomnijo reči slavnoga sodobnoga pisatelja: „Kda zgübi siromak potrplivost, štero njemi navdihavle lübezen, zgübi vüpanje; vüpanje pa te, kda občüti pravico moči v vsej njenoj grdobiji.“

Pitamo: ka je v Španiji najprvle sfalilo? Lübezen mogočnjaka ali vdanost siromaka?

* *

Ti, ki to češče: či si bogat, stavi to pitanje svojoj düšnoj vesti, premisli včasi odgovor i kak bi se dala falinoga popraviti. Včini to pred podobov Kristuša, ki je čüo, kak je inda ponizni španski siromak ponavlaio:

„Gospodne, Juan je tü!“

(Konec.)

L. Coloma:

Popuna vdanost.

(Iz španščine.)

„Gospodne!“ je molo i se naslanjao s celom na pregrajo. „Stari pa slab sem že. Ka bom delao sam, sem kak drevo brez vejk i sadü?“

Domo je prišo pun vüpanja. Stopo je k hčerinoj posteli: deklinica se je nikaj ne gibala! Dotekno se je njenoga čela: mrzlo! Djao je roko na srce: ne njoj je več bilo! — Oproso je beli mrtvečki prt, s postelnih blanaj je napravio trügo i sam je pokopao hčer poleg matere.

„Zgübo sem pridelek! Zgübo ženo! Zgübo hčer! . . .“ je Juan premišlavao, kda se je vračao sam domo. „Gospod šče, ka ga nikaj ne bi več proso . . . Dobro, nikaj ga ne bom proso!“

I vsakši den je šo v kapelico, ponizno poklekno pred Kristuša, potrplivo prekrižao roke, vdano sklonio glavo, nikdar pa ne več kaj proso. Samo to je gučao te vzgled krščenikov:

„Gospodne, Juan je tü!“

Nazadnje je Juan vmro. Njegova sveta düša je prišla pred nebeska vrata. Tü je spadnola na kolena, ka zadnjikrat pove svojo vsakdenešnje molitev:

„Gospodne, Juan je tü!“ tak je pravila.

Nebeska vrata so se njoj na stežaj odprla.

Stric Pellejo je dokončao svojo zgodbo i obmukno. Kmica je ne püstila, ka bi ga vidli, či joče.

„Ka se je pa s Chanov zgodilo?“ sem ga nazadnje pitao, ka bi ga rešo žalostnih spominov.

„To ka s starim konjom, ki ne zdrži tri dni s samov zelenov krmov. Povesila je glavo i je nikdar več ne zdignola. Srce je zmagüvalo, telo samo je pa šlo v grob. Za tri mesece se je že odselila v vekivečnost, k svojim trem sinovom. Ostao sem sam, sam! . . .“

Povrgeo sem švercarstvo. Pravijo, ka je od švercara do ropara samo eden stopaj i to je istina. Či je kakše delo, te delam, či pa ne, pa me vseli podprejo drugi kmetje. Sprevajam tudi gospodo, kda pride strelat divje svinje. Vseli pa kda idem poleg Kristuša v Mimbrali, stopim v kapelico i njemi pravim:

„Gospodne, stric Pellejo je tü . . . Sedemset let mam že . . . Gospodne, ne pozabi nas!“

III.

To je bio indašnji španski siromak. Juanova zgodba je silno lepa

vsakšemi poedinci našo očinsko roko i z velkov lübeznijov podelujemo vam z etimi rečmi apoštolski blagoslov: „Po oblübi blažene Device od Lujana, posebne zagovornice republike Argentine, blaženoga Mihaela arkan-gela, blaženoga Ivana Krstitela, blaženih apoštolov Petra i Pavla, blaženih mantrnikov Gonzelesa, Alfonza Rodrigueza i Ivana Castillo, kak i vseh Svetcov, naj blagoslov Boga vsemo-gočega Oče, Sina i Düha svetoga preide na vas, zdaj i na vse veke“.

Istoga dneva je bila velika prošecija za dokonček svečanosti. Prva so šla kat. mladinska društva, za temi so šli ostali. Püšpeki so šli 8 v ednom redi. Prošecija je bila tak duga, da je šla 4 vöre. Računa se, da je bilo v prošeciji i okoli nje do 2 milijona lüdi. Presveto Olt. Svestvo je bilo na zmagoslavnih kolaj. Na kolaj je bila monštranca, v šteroj je bila druga menša monštranca, v krasno delo zlatarske umetnosti. Pred monštrancov je klečao kardinal, odposlanec. Kola so porivali dühovniki. To je bilo tak dobro pripravljeno, da je zgledalo, kak da bi dühovniki šli poleg, kak sprevodništvo. V prošeciji je bilo 400 püšpekov, 4 kardinali i vlada s predsedništvom. Narod v prošeciji i okoli nje je bio v pravom jüžnom zanosi. Med prošecijov so bile pesmi, vzkliki, cve-tje, godbe, zvonjenje 700 zvonov, šüm od aeroplanov i grmenje štükov, a največ pa vroča glasna molitev brezbrojnih stojezeri lüdi.

Narodni evharistični kongres bo l. 1936 v Mamili, glavnom mestu Filipinov.

Politični pregled.

Naša obtožba v Ženevi. Pred svetom (tanačom) Zveze Narodov se je razpravljala naša pritožba proti Madjarskoj, zakaj je ta podpirala teroriste, ki so vmorili našega krala. V lepom, stvarnom i mirnom govori je naš zvünešnji minister posvedočo krivdo Madjarske, ar je madjarska oblast podpirala teroriste, njim izdajala madjarske potne liste, čeravno so bili jugoslovanski državljani. Mučen vtis za Madjarsko je napravila dokazana trditev Jevtičova, gda je vogrška oblast v odgovori na našo oblast od Mijo Kralja, ki je bio tüdi najeti, da buje našega krala, proti sebi sama izpovedala neistinite reči. Jevtič je povdaro, da mi Madjarov ne sovražimo, nego ščemo meti — mir.

Madjarski delegat dr. Eckard je v svojem odgovori zagovarjao Madjarsko i izjavo, da je Madjarska obsodila marsejsko morijo i je vsikdar bila proti teroristom.

Madjarske trditve so krepko pobili zvünešnji ministri Čehoslovaške, Romunije i Törške. Posebno krasno je govorio od pokojnoga krala Ruždi bej, törski zvünešnji minister i krivio Madjarsko, da je podpirala tiste lüdi, ki so vmorili toga človeka, ki je teliko delao za mir i ki je stvoro balkanskih držav zvezo v balkanskoj pogodbi.

Govorili so za tem ešče zastopniki večih držav, ki so vsi obsodili vmorijo, ne pa Madjarsko. Poljski i talijanski delegat sta ne gučala za nas, nego bole za Madjarsko.

V sveti Zveze Narodov zastopane države delajo na to, da obe stranke pomirijo i kak izgleda, je tüdi vüpanje za to.

Nemčija. Hitler je sam spoznao, da so vnogi zato stopili v njegovo stranko, da bi v njej prišli do jasli, to je do dobičkov. Zato se je začelo čišćenje v stranki i več prvakov je zgübilo svoje odlično mesto i službo. Kak smo svoj čas napisali v Novinaj, da so nemške oblasti na smrt obsodile i tüdi skončale komunistu z Nizozemske Van der Lübbeja, ar je vužgao nemški parlament. Zdaj se je najšlo pismo Ernstovo, ednoga glavnih voditelov narodnosocialistične stranke, šteroga so 30. junija z drugimi velikaši vred vmoril narodnosocialisti. V tom pismi Ernst priznava, da ja on sam zažgao parlament po dogovori z dvema zdajšnjima ministroma Göringom i Göbbelsom, a Van der Lübbeja so pa samo zato pozvali v parlament, šteroga so s petrolejom

polejali, da bi lejko na njega porinoli požig i divjali proti komunistom.

Gda človek to gnüsobu vidi, kak delajo nekrščanske politične stranke, se pita vse zbezan v svojem srci: Komi pa te naj verjemo? I mi odgovorimo, popolnoma na mestu je to pitanje i še pristavimo: nikomi drugomi ne verte, samo tistomi, ki vam kaže djanja po Kristušovih navukaj. Na

Velečastitemu gospodu J. Kleklu, župniku vp. uredniku „Novin“, „Marijin. lista“ in „Ogračeka“ ob njegovi 60 letnici v spomin.

Slovenska domovina, slišiš glas, ki preko tvojih tihih gre dobnav? Največji sin Slovenske vse Krajine v objemu svoje mile domovine dopolnil je svoj šestdeseti rojstni dan!

„O narod moj, ti pasijonski cvet, ljubezni gorke zate ves prežet živel bom, delal za Te in trpel, križ težki bodem na se vzel, samo da rešim tujih te okov!“

To bilo je največje Tvoje geslo, ko vzel si v svoje roke veslo, da kažeš narodu Ti pravo pot, da rešiš ga propasti, greha zmot, Vodnik postal si mu na težki poti.

Vse Tvoje plodno delovanje pač niso bile mirne, sladke sanje. Ti trnjevo si hodil vedno pot, na njej Te spremljal je Gospod, On dajal, Ti je moč — uteho.

Za Tabo šel je narod Tvoj, Ti vliil si v njega rajске sreče soj! Pastir si verni mu postal, ovčice svoje, skrbno varoval, Ki Večni Ti jih v varstvo je podal!

V sirotah videl Ti si brate svoje, da našle dom so spet — to so zasluge vsem, ki trpeči so in revni, [Tvoje tolažbe, pomoči, sveta potrebni, postal si skrbni in ljubeči oče!

Med svet poslal Ti verno si glasilo, ki dušam našim je najlepše tolažilo! „Novine“, to so Tvoja ustanova, ustvarjaš z njimi, v dušah pota nova, saj v njih razkrivaš, zlato svoje nam srce.

Mladini preskrbel največjo si veselje „M. list“; predstavljajš v njem Nje čisto nam življenje, v njem podajaš nam nauke zlate mile, da naše duše Njena pota bi hodile! Vodnik si in učitelj nam!

Ljutomer, dne 4. XII. 1934.

(Bog naj se stoterokrat počasti s tem lepim pozdravom. To je moja pri-srčna hvala. — Vrednik.)

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Naš namen v dobi žalüvanja za pokojnim kralom. Prosimo vse dobre duše, naj do 9. aprila leta 1935 vsaki den zmolijo edno Zdravo Marijo za dušo pokojnoga krala, edno pa za našo milo domovino Jugoslavijo.

Hüdobija. Novine so že ponovno dale izjavo, ka ne marajo polemizirati z katoličanskim listom, kak je Slov. Gospodar v Maribori. Vendar pa ponovno ugotavljamo, da te kat. list, bodiši iz svoje ali iz svojega dopisnika hüdobnosti podvarja i podtika dejstva i poroča neistino v notici pod naslovom „Pozablivost“ z dne 21. XI. 1934 št. 47. Njegovimi prekmurskomi dopisniki, „kokoteki mešane pasme“ pa za bodočnost samo teliko povemo, ka če bo tom capaši hodo, njemi na küpi smeti, štere bo tekem 60 l. svojega dopisüvanja v Slov. Gospodari vküp nagrmado, ne bo niti kokot pristne štajarske pasme popevao častitk za njegovo 60 l., ešče menje pa naš domači! — sic.

Naznanje damo vsem, ki so v Franciji i njihovim domačim, ka je izišla knjigica „Spoved v slovenskom-francoskom jeziki“, s pomočjov štere naši delavci i delavke v Franciji lejko opravijo sv. spoved. Cena: 1 Din. Dobi se pri uredništvu Novin, ua Borzi dela v Soboti i pri vsakom župnom uradi. Vsaki si naj to knjigico preskrbi prvle, kaš ide z domi; domači pa jo naj pošlejo onim, šteri so že zdoma!

Lendava. V nedelo noč je pri-leto celi šereg divjih rec od niked z se-

reči i obetanja nikaj ne dajte!

Rusija. Bolševiki so se svadili med sebov i je tajnika stranke Kirova vmoro Nikolajev. Zavolo toga vmora so boljševiške oblasti brez vsega zagovora dale 66 lüdi vmoriti. To je pač boljševiško orožje; ki ne čüti popolnoma z tistimi, ki so na oblasti, mora zginoti z površja zemle. Lepa lübezen do bližnjega!!

Otrokom dragim, svojega srca ljubljencem, ovil si duše z nežno cvetnim vencem! „Ograček“ venček ta se imenuje, ob njem nešteto srčec nežnih se raduje! Otroška čista duša dije v njem.

Ljubezen naša, velika Tvoja dela piše, v knjige spominov, ki čas iz src nikdar jih ne izbriše!

Rodovom poznim, bodo večen mil spomin, da Slovenske si Krajine bil — najboljši sin, Najlepši cvet, vseh njenih bil poljan!

Dopolnil zdaj si šestdeseto leto o, da naslednje bilo bi v sreči, miru Ti pričeto! Saj bilo dosedanje Tvoje celo je življenje neprestano težke žrtve in trpljenje. Za narod svoj živel si in trpel!

Slavljenec mili, jubilent častiti, po potih Tvojih hočemo hoditi, po naukih zlatih Tvojih se ravnati za vero sveto, pripravljene smo vse prestati! V nji našli bomo moč — uteho!

O čuj! Najdražji naših src ljubeči spev, o sprejmi naših duš — sladak odmev! Kar kdaj srce ljubezni je čutilo, vso Tebi jubilent častiti — podarimo! Ti večno ljubljen v srcih naših boš ostal!

Nešteto lepih let naj Večni Ti dodeli v zdravju, sreči, zadovoljnosti veseli, med nami hodi in uživaj svoje blage dni častiti oče, to vroče naše srce Ti želi! Mi smo Tvoji — Ti oče naš častiti!

Ljubljenec naš veliki, Tvoji smo dolžniki, ne moremo z drugimi nikdar biti Ti plačniki, koš, da v molitvi vroči prosimo za Te, da še dolgo Večni nam ohrani Te! Usliši Ti Dobrotni vroče prošnje naše!

Vse dobro, kar med ljudstvo si sejal, za dela vsa nekoč Ti Večni bo plačilo dal! Povrnili vse Ti bo obilo, kar Tvoje zlato srce v Njegovem je imenu v blagor naš storilo!

Vika Razlagova.

javili, da poklonijo 2000 Din. za naše sirote v Lendavi i sirotišnici Deteta Marijike v Turnišči. Gornjo šumo razdelijo v teva dva namena. — Bog povrni obilno.

D. Bistrica. Marton Kata, ki je küpila zvon za našo kapelo i odločila tüdi lepi dar za Dom sv. Franciška, je v Gospodi zaspala. Smileno Srce Jezušovo naj njej plača smilenost.

Malo čednej gučite! Iz neke občine smo zvedili sledeči prav nori glas. Nekakomi se ne vidi, da mi prosimo, naj se za pokojnoga krala i domovino moli. Ka se prej za krivoverca ne sme moliti. To je nori guč. Kat. Maticerkev za krivoverca ma vsakoga, ki je ne katoličanec. To je istina. Samo ka za katoličanca, pravovernika nema samo tistoga, ki spada k njenomi teli, nego tüdi tistoga ki spada samo k njeni duši. K duši Materecerkvi pa spadajo vsi i je drži za katoličance, ki so v dobroj veri zvüna tela. Kat. cerkve i so pripravleni vse včiniti za svoje düšno zveličanje, kak je Kristuš včio. Tej spadajo k duši kat. Materecerkvi i so v duši katoličanci. Ar je pa na smrtnoj vüri mogoče, da si krivovernik obüdi to želo i tak pristopi k duši kat. Materecerkve, zato se za njega zasebno lejko moli i se tüdi more moliti z vsemi dušami, pokojnih, ki trpijo v očiščilüšči. Tü najmre ne vemo što so. Ve je pa Kristuš za vse duše mro. Javne bože službe Cerkev ne dovoli i ne opravla za pokojne krivovernike, a zasebne molitve pa nikaj ne brani. Vekšega obsojenja vredno je pa lebetanje, ka se prej ta molitev zato priporoča, ar vrednik Novin šče za poslanca kandidirati. Kak velika krivica! Kak težki odgovor pred Bogom za te laži. I keliko takših laži so gotovi lüdje raztrosili med narod.

Ka nam piše eden dečko od „Ljudske pravice“ iz Francije? „Lüčk o pravico ščejo spravlati, pa ešče domače so ne spravili.“ Mislimo, ka te dečko nikaj ne sfalo.

Preskrbite deci herb! Pitanje herba je v denešnjih süih letaj jako kočljivo. Celo bogati posestniki si terejo glavo, kak bodo svojoj deci preskrbeli primeren herb. Kak pa te siromak! — Što deci nemre dati sto ali desetjezero, naj napravi potrebne stopaje, da jim preskrbi končibar nekaj jezerk. Potom zavarovalnice „Karitas“ je to vsakomi omo, gočeno. Zavarte herb. Če zavarjete ösebo, ki je stara 20 do 24 let i plačüjete za njov skoz 10 let mesečno po 60 Din, „Karitas“ po preteki 10 let izplača 6050 Din. Če zavarvane prvle merje, preneha nadalno plačüvanje prispevkov, „Karitas“ pa zavarvano šumo vendar tomi izplača brez odbitka. Obrnite se taki na vodstvo „Karitas“ v Maribori, Orožnova ulica 8, ali na domačega zastopnika i sklenite zavarvanje. Sami bodete zadovolni i deca vam bodo zahvalna.

Gornja Bistrica. Pri † Raj Jožefa dovici so odnesli preminöči tje-den tri korčiče pšenice i tri škafe žita, ka je dovica dobila za krüšno od svoje dece. Tolvajje so zrnje proti jaušji nosili, ar se je do jaušja torilo. Približavle se Štefanje i nesrečni alkoholi vdanci si naprejšposkrbijo na nedovoljen način sredstva, ka do pa lahko pijančüvali i Boga žalili. Ta grda navada, najmre kraja zrnja, je že stara i se samo po ostroj vzgoji dece lejko odpravi, štero so dužni starišje dati v prvoj vrsti.

Turnišče. Našo posojilnico je zastopao pri vpelanji mil. g. prošta Greifa Dravec i ne Števanec, kak se je prvotno javilo. — Devetnajset golobov je nazaj priletelo z Ptuja v Turnišče. Ar ne bi bili staoni tam, so se dolpostrelali. — Po smrti g. Sakoviča odpravljena lepa molitev po predgi: „Jaz verjem . . .“, se je znova vpelala v našoj cerkvi. — Pričaküjemo obečan obisk mil. g. prošta Greifa, ki so se tak težko ločili od nas i nam iz srca razglasili z predganice: *O ti slavna fara törjanska, nikdar ne boš pozabljena.*

Ne sodite! Z Preka nam pišejo, ka so neštetni krivo sodili naš list, zakaj je ne tak pisao od slobode mil. g. prošta Greifa, kak so oni želeli. Mi na to odgovorimo, ka se mi ne ravnamo po želi lüdi, nego po želi Boga. Bog zapovedava, naj se pravica piše i mi zato samo pravico pišemo, se to komi vidi, ali ne. Pisali smo, da so mil. g. prošta Greif težko šli z Törnšča i ka so farniki jokali pri slovi. Ve je pa to istina. Ki je 10 let na ednom mestu, se težko loči. Pa to so sami g.

Greif priznali, da teško idejo vkraj. Komi pa to ne povoli, naj si pomagajo, če si more. Mi istino na papir vžemo. Istino smo napisali, ka so jih farniki drage vole selili. Prle je bilo neko nesporazumenje med farniki i g. Greifom, kak vsi znamo. Zdaj se je pa vse lepo poravnalo i farniki so pokazali svojo lübenzen, ka so njim pomagali pri teškoj selitvi. Komi to ne povoli? Pisali smo, naj v očiče- noj lübenzi ostanejo združeni oboji, farniki i njihov bivši oskrbnik. Pa je mogoča lepša žela i prošnja pri selitvi. Ka je bio nemir prve vu fari, vsi znamo. Zdaj, ka je te odpravljen, ar že par mesecov pred imenüvanjom g. Greiffa za prošta je mir bio vu fari, je ne krščansko i katoličansko želeti, naj te mir ostane? Koga to boli? Zakaj se tolmači vse krivo od Slov. krajine? Prosimo, da se v lübenzi piše i tüdi guči od nas, kak mi tüdi se samo od lübenzi damo voditi. Lübenzen pa samo na *istini* more sloneti.

Novine so narasle za komadov: 1 v Franciji, 1 v Slavoniji.

Poglejte si te številke! „Karitas“ vam izplača 8960 Din, če se zavarujete, kda ste stari 35 do 39 let i skoz 15 let plačujete mesečno 50 Din. Če pa plačujete skoz 20 let 30 Din, vam izplača 7050 Din. V slučajih, da prle vmerjete, taki izplača navedene šume vašim herbašom. Če pa povzročite vašo smrt kakša nesreča, izplača „Karitas“ taki po smrti dvojno zavarvano šumo. Ali ne vse to ugodno? Mesečno človek že prestane brez 20, 30, 50 Din. a 8000 Din ali še več naednok težko dobi... Preskrbite se za starost, da ne bote od drugih odvisni. Den za dnevom vidimo starčke, ki dostokrat nemajo niti založa kruha. Če bi se bili v mladih letaj zavarovali, ne bi meli tak žalostne usode. Oglasite se kem prle pri vodstvu „Karitas“ v Maribori, Oroznova ulica 8, ali v uredništvu „Novin“ v Črensovcih, ali pri domačem zastopniku.

Črensovci. Moška mladina bo igrala v nedelo 16-ga po večernici ob 3 igro „Zloba in Zvestoba“. Povabljeni vsi. — Dec. 8. i 9. smo opravili procesije za svetoletne odpustke. Narod se je v punoj meri vdeležo procesije i pristopo k svestvam pokore i presv. Olt. Svestva za pridobitev odpustkov.

Naročnino za novo leto poberte širitelje božične svetke. Vsaki naročnik mora dati najmenje dva dinara za mesec januar. Ki pa več da, tem boše. Vseli en mesec naprej se pobira za prišestni mesec naročnina.

Odranci. Trgovci Kolenko Ivani je ostala kost od golobeče pečenke v guti i njemi dela neprilike pri sapniki. Zato de se mogoce podvrčiti operaciji.

Dečki, tüdi mi bojmo nekaj!

Dosta se godi okoli nas, ka mi nevemo. Vsemogoče stvari se godijo tüdi pri nas, mi pa jih ne vidimo, ali če je vidimo, jih ne razmimo. Kelkokrat pišejo časopisi različne stvari, ka je za nas nerazumlivo. Vse se gible i ide naprej, samo mi stojimo in se ne genemo. Človek bi pravo, da mi samo gledamo, da se na sveti godi, ne razmimo pa nikaj ali jako malo. Posebno se to opazi, če človek pride iz našega kraja v drugi kraj. Samo tistokrat spozna, da je v drugij krajaj to, ka mi imamo za novo, že staro, da drugi znajo, ka se nam ešče ne senja. Če z drugimi pridemo vküp, nas drugi postrani gledajo, rekši, ka boš ti gučao, ve nikaj ne veš.

In če se pitamo, kak je vendar to, da se nam tak godi, — vidimo, da smo premalo izobraženi, premalo znamo. Pa to tüdi nikaj ne čüdnoga. Kda izostanemo iz šole, vržemo knjige v kot ali v peč, da zgorijo. Da bi je ešče kaj poglednoli — to pa ne! Da bi človek večkrat pogledno kakši časopis, se ne zmislji, ali se njemi pa ne vidi potrebno. Potem se pa ne smemo čüdüvati, če se nam tak godi, če z nami vsaki lahko pomeče, kak se njemi vzlübi. Če pride što k nam i nam lepo guči ali zažene halo, smo včasih vsi za njim. Nieden pa ne po-

Vojaška zaprisega.

V nedeljo dne 16. decembra 1934 se bodo vršila vojaške zaprisege vseh na območju dolnjelendavskega sreza bivajočih vojnih obveznikov, rojenih v letih 1884 do vključno 1913 z izjemo stalno nesposobnih.

Vojni obvezniki rimokatoliške veroizpovedi iz občin Beltinci, Bogojina, Odranci in Črensovci bodo ta dan zapriseženi **ob 14. uri v Beltincih.**

Od naših v tujini.

Pozdrav pošilajo. Vučk o Katarina, Versailles, Francija iz Sr. Bistrice Črensovskomi g. plevanoši i g. kaplani, svojimi očmi, sestram, brati, sestrami Marti, pajdašicam i vredniki naših Novin. Naznanja, da naše liste redno dobiva i se njim jako veseli. Na novo leto je znova naroči i naročino pošle s penezi poslanimi za svoj dom. — Slavica Veronika i Ferencček Katika, Assais, Francija. Se zahvaljujeta za redno pošilanje naših listov i je na novo leto znova naročata pa naprej plačata. Zvün toga sta poslali Slavica Veronika na Dom sv. Frančiška, podporo na Marijin list i na sirotišnico Deteta Marijike, na vsaki namen 20 Din, skupno 60 Din, Ferencček Katika pa na Dom sv. Frančiška 15 Din. (Vse sprejeli. Bog plačaj! Vr.) Flisar Štefan, Briuelles, Francija celój Slovenskoj krajini. Prosi kalendar. (Kalendar ste že plačali i mi smo ga poslali. Vr.)

S. Bethlehem Pa. 22. novembra so obsluževali O. Clement Veren svoj god. Pozdravljala so jih šolska deca i zročala rože i lepi dar, pa plebanoši, ki so prišli čistati tomi vernomi možji. O. Veren so dali gor postaviti slovensko farno šolo v Bethlehami i to je njihov ponos. Tüdi mi njim ob toj priliki čestitamo! Oča Veren so rojeni v Soboti i so več let bili southethlehamski plebanoš.

AKADEMSKO DRUŠTVO „ZAVEDNOST“.

1. Objava.

S. K. A. D. Zavednost naznanja, da je odbor na svoji seji dne 6. XII. 1934 izvolil predsedniku, ki je odstopil, namestnika. Odbor je sedaj sledeči: predsednikov namestnik in knjižničar: Bartaky Zoltan, stud. med.; podpredsednik: Camplin Ivan, cand. theol.; tajnik: Berden Pavel, stud. iur.; blagajnik: Cvetko Ignac, stud. techn.

2. Zahvala.

Prekmurski katoliški i akademiki, organizirani v svojem društvu „Zavednost“, so med počitnicami nabrali prostovoljne prispevke za naše siromašne srednješolce i akademike, da bi jim v sili dajali podpore in brezobrestna posojila. Oglasili so se pri naših učiteljih, duhovnikih in tudi pri vseh uradnikih v Soboti, Lendavi in Beltincih. Obiskali so tudi premožnejše trgovce in kmete, pismo pa so zaprosili vse občine in posojilnice v Slov. Krajini, ki se naj blagohotno od-

pa deske ne zabije samo fküp, nego je žaga, hobli, teše in nazadnje politira — samo te postane lepi omar. Tüdi mi smo spodobni stebli, da ešče nikaj ne vemo. Iz nas lahko postanejo pošteni, dobri ino izobraženi ljudje. Ali trbej nas oblikovati, pamet zbistriti, z ednov večjov izobraziti. — V ljudskoj šoli nas nej so zadosta navčili. Naprej se ešče moramo izobrazževati, če ščemo, da postanejo iz nas dovršeni, pošteni možje. In zato je ustanovleno prosvetno društvo in v prosvetnom društvu posebni fantovski krožek, ge naj dečki vküp pridejo, poslušajo predavanja, vmes zaigrajo i zaspevlejo; med sebov se spoznajo i pošteno zabavajo.

Vsakši dečko mora biti dobro podkovan ne samo v gospodarskih stvarih, nego mora biti tüdi pošten i dober katoličan, ki zna, zakaj živi, ki bo šou v cerkev ne zato, ka je takša navada, nego zato, ka zna, da je to boža vola, da je dobro, ka zna da je to njegova sreča. Trezno misliči dečko bo gledao tüdi v bodočnost. Ednok bo postao gospodar i družinski oča. Kak bo pa gospodar, če se za mlada ne navado? kak bo pa vzgajao deco, če sam ne dobro vzgojen.

To, ka se človek navči doma, gnjesden ne zadosta. Edino sredstvo, da se mladina naprej izobražuje, je društvo. Tü mam na razpolago knjige, časopise i druge reči. Večkrat čüje predavanje, priredijo se igre in če je

pa deske ne zabije samo fküp, nego je žaga, hobli, teše in nazadnje politira — samo te postane lepi omar. Tüdi mi smo spodobni stebli, da ešče nikaj ne vemo. Iz nas lahko postanejo pošteni, dobri ino izobraženi ljudje. Ali trbej nas oblikovati, pamet zbistriti, z ednov večjov izobraziti. — V ljudskoj šoli nas nej so zadosta navčili. Naprej se ešče moramo izobrazževati, če ščemo, da postanejo iz nas dovršeni, pošteni možje. In zato je ustanovleno prosvetno društvo in v prosvetnom društvu posebni fantovski krožek, ge naj dečki vküp pridejo, poslušajo predavanja, vmes zaigrajo i zaspevlejo; med sebov se spoznajo i pošteno zabavajo.

Vsakši dečko mora biti dobro podkovan ne samo v gospodarskih stvarih, nego mora biti tüdi pošten i dober katoličan, ki zna, zakaj živi, ki bo šou v cerkev ne zato, ka je takša navada, nego zato, ka zna, da je to boža vola, da je dobro, ka zna da je to njegova sreča. Trezno misliči dečko bo gledao tüdi v bodočnost. Ednok bo postao gospodar i družinski oča. Kak bo pa gospodar, če se za mlada ne navado? kak bo pa vzgajao deco, če sam ne dobro vzgojen.

Vsi vojni obvezniki evangeličanske veroizpovedi iz vsega sreza in rimokatoliški iz ostalih občin dolnjelendavskega sreza, pa bodo zapriseženi ta dan **ob 11. uri v Dolnji Lendavi.**

Vsi prizadeti vojni obvezniki se opozarjajo, da se morajo brezpogojno radi zaprisege pravočasno prijaviti v odrejenih krajih, ker bi sicer imeli pričakovati kazenske posledice.

zoveje prošnjam. To je bila našim dijakom, ki se morajo povečini sami vzdrževati, ker jih domači ne morejo, saj včasih sami nimajo dinarja pri hiši, zelo dobrodošla pomoč. Pomagala jim je iz gmotne stiske, ki je pač v začetku šol. leta, ko še ni inštrukcij, najhuša. Prekmurski dijaki so darovalcem hvaležni in se jim ob tej priliki najlepše zahvaljujejo. Obenem pa prosijo, da bi tudi v bodoče, če se še kdaj oglasijo, bili deležni enake naklonjenosti. Tako bomo morali skrbeti sami zase, dokler se ne uresničijo naše največe želje, da bomo dobili svojo lastno popolno gimnazijo v Soboti in bodo tüdi naši siromašnejši kmetje brez večjih skrbi dajali svoje nadarjene sinove šolat.

BERDEN PAVEL BARTAKY ZOLTAN
t. č. tajnik t. č. preds. namestnik.

Gospodarstvo.

Naši sezonski delavci.

6.

Kak si zamišlamo življenje sezonskih delavcov po novom redi? Etak:

Borza dela bi dobila — pravimo iz „Belja“ ponüdbo za 100 delavcov. Voditeo bi poslal obvestilo delavskoj četi pri Gradi. Zastopnik čete bi odišeo v Soboto i tam prepisao pogoje. Doma bi zbrao vse voditele vodov, rojov i si ž njimi pogučao potrebno. Če bi mislili, ka so pogoji sprejemlivi, bi povabili vse člane za delo določenih rojov (2 vode i dva roja) i njim pojasnili vsebino ponüdbe. Če bi jo večina sprejela, bi v imeni čete podpisao pogodbo vodnik čete.

Po pogodbi bi odrinoli delavci kak organizirana celota na delo, na marof. Ali še prle bi nepravili doma potrebne načrte.

Prvi den bi spravili v red sta-

novanje, kühinjo, dvorišče, prostore za muvanje, kopanje. Že prvi den bi za to določene osebe začnole delo na delavskom ogradi, šteri naj da kühinji svežo sküho, zelenjavo. Skrbeli bi za kürnjek, za svinjak, ar bi meli par kür, nikelko prašičov — ne zato, ka bi obogateli, nego zato, ka nikaj ostankov ne bi šlo v škodo i da bi bila hrana bolša.

Prva skupina küharic i vodaric bi nastopile slüžbo. Pa ta častna slüžba bi se menjala, kak bi se od tedna do tedna menjale oseba, štera vodi gospodarstvo delavske skupine.

V prostom časi bi delavci skrbeli za lepoto stanovanja i okolice, za kratek čas bi opravljali delo v malom svojem ogradi, meli bi malo knižnico, časopise. Prosti čas bi odhajali k slüžboj božoj, vsi bi meli vsaki prosti den kakše predavanje, ali obisk pri sosednjoj delavskoj četi.

Pošta.

John Denša, Chicago. Kak smo javili, naročnina za novo leto je 3 Dolare. Herman Jožef ma plačano, mi ne smo ga terjali. Kamnikari bomo stavili. **Lang Jakob, Petit sainte Foy.** Prošene knjige poslali. Račun znese 100 Din. Novine na štiri leta, če se naprej plačajo z ednim, koštajo 250 Din. **Miholič Vera, Airvaut.** Prošene Zgodbe sv. pisma smo naročili. **Küzma Franca domači Gederovci.** Vašega Novine so prišle nazaj iz Francije, pošlite nam njegov novi naslov. **Kumin Janoš, Satahovci 22.** Takšega hrastovoga lesa je dosta v šumi. Če želite, poglednite ga i stesanoga domo dobite. — **Kalendarje so gotovi, pošlite naročnino zaostano, širitelje, da vam je moremo dostaviti za božič.** — N. K. Dober med za vpravstvo dobite pri Švec Martini v Filovcih.

VSAKOMI BREZPLAČNO SE POŠLE pri Min. nar. zdravja sp. br. 611 od 21. IV. 1933 reg. poučna knjižica br. 41 od zdravljenja vsakovrstnih ran, krast, lišajov, mozolov i ostalih kožnih betegov

s pomočjov presküšenoga vpravstva „FITONIN“. Pišite karto „Fiton“ dr. s. o. j. Zagreb 1—78.

V Dolnoj Lendavi

50letobstoječa trgovina

z mešanim blagom, desk i lesa se da v najem. Tüdi hiša z nadstropjom, ali brez nje se preda zavolo prevleke starosti lastnika trgovine. Več se zve pri uredništvu Novin v Dol. Lendavi. 3—1

Banka Baruch 15, Rue Lafayette, Paris

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrš i vse bančne posle najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Hollandija: št. 1458-66, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 24—4

mladine več, se ustanovijo posebni odseki. Pri tom vsem pa ne fali razvedrila.

Vse to se lepo čüje, si misli dečko. Ali jaz pa svoje slobodne ne bi šteo odati za društvo. Če stopim v društvo, ne sam več sloboden, ne valam več za dečka, drugi dečki me dolgledajo i se norca delajo z mene, kak da bi bio menje vreden. Tak pravijo neštetni! Pa poglednimo, če je to istina. Gnjesden mislijo dečki, da so slobodni, če lahko vsaki večer po vesi trobijo do polnoči pa ešče dele. A v istini ido največkrat na ves, kda nej so slobodni. Dostokrat so otrüjeni od dela, radi bi si legli spat, pa ne vüpajo. Bojijo se, da bi jih drugi polnočnjaki smešili in se ž njih norčarili. Zato ido ž njimi od vesi do vesi ali posedavlejo na križopotji. Drugi den pa trbej na delo. A počitka je bilo premalo. Na drugi den zajtra se kesajo i obečajo, večer pa nejden nikam. Pride drugi večer i zopet potegnejo na ves. Ali je to sloboda, da ne vüpajo doma ostati, gda so potrebni počitka? ali je to sloboda, da ne vüpajo pristopiti k društvu, ka jih je sram? Takši dečki sami sebov tüdi ne ravnaajo. Pajdašje jim zapovedavlejo. Če ščemo biti slobodni, si moramo vtrditi volo. To se pa posebno v društvu dosegne.

Dale.

Najlepše i najfalejšje darilo za Božič so Bat'a čevlji. Bat'a D. Lendava.